

Wandeltip
Noordelijk en
Zuidelijk eiland

Rupel.blad
oktober 2017

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

COLOFON

Rupel.blad is het driemaandelijks tijdschrift voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Boomklever - foto: Raymond De Smet

Lid worden

Stort 27 euro op bankrekening:

BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt

Dan bent u lid tot eind 2018

U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en 4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen, die Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:

BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,

mededeling 3796 Rupelstreek of 3718

Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94

info@natuurpuntrupelstreek.be

www.natuurpunt.be/rupelstreek

Contact Natuurpunt Aartselaar

Luk Smets: 0477/66.94.32

info@natuuraartselaar.be

www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel

Bushalte de Lijn (Hellegat)

Lijnen: 290 – 291 – 294

In de periode oktober/april enkel de eerste zondag van de maand open (13u – 17u)

Info: 03/888.39.44 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven en Blogspots

Natuurflits

Maandelijks digitale nieuwsbrief met actueel nieuws over de activiteiten van Natuurpunt Aartselaar.

Aanmelden: stuur een mail naar :

luk.smets@telenet.be

Rupel.bericht

Digitale nieuwsbrief van Natuurpunt Rupelstreek

Aanmelden: stuur een mail naar:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Info Kleiputten Terhagen:

kleiputtenterhagen.blogspot.be

Vogelwerkgroep Rupel:

Actueel nieuws over de bescherming van vogels en verslagen van vogelkijkexcursies: vogelwerkgroep.rupel.blogspot.be

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts

Opplage: 1730 ex.

Opendeurdag Kleiputten Terhagen lokt 400 bezoekers

Als er ooit iemand op het idee zou komen om het verhaal van Natuurpunt Rupelstreek te schrijven, dan zal zondag 17/9/2017 daarin zonder twijfel met dikke letters geschreven worden.

Naar schatting 400 bezoekers mochten we verwelkomen in de Kleiputten Terhagen, onder hen ook provinciaal gedeputeerde Rik Röttger, Natuurpuntvoorzitter Lieven De Schampelaere, burgemeester Geert Antonio en schepen Wendy Weckhuysen van de gemeente Rumst en schepen Kris Van Hoeck van de gemeente Boom. Die enorme opkomst zorgde voor bijzonder veel voldoening bij de vrijwilligers van Natuurpunt. Voldoening ook over de vele positieve reacties en vooral over het groot aantal helpende handen bij de opbouw en de afbraak, bij het gidsen, bij de toog en bij de afwas. Voldoening ook over het werven van 9 nieuwe leden voor Natuurpunt.

De adrenaline stroomde volop bij de vrijwilligers en ook de dagen erna leefden sommigen ervan nog steeds op een wolkje. Foto's en persartikels van dit geslaagde evenement kan je bekijken op onze blogspot: <http://kleiputtenterhagen.blogspot.be>

Intussen staan we weer met beide voeten op de grond en maken we volop plannen voor de volgende beheerwerkdagen. Midden oktober kijken we voor het eerst uit naar de komst van Keppel Seghers' werknemers uit Klein-Willebroek, die ons tijdens 2 opeenvolgende donderdagen gaan helpen bij het natuurbeheer. Door een samenwerking met het bedrijf Cummins uit Rumst deden we reeds enige ervaring op met het samenwerken met een bedrijf.

Deels gaat onze aandacht de komende maanden uit naar de voorbereiding van een 2de opendeurdag, ergens tijdens de lente 2018. Dat zal meteen ook het moment worden waarop het noordelijk deel van het natuurgebied permanent zal opengesteld worden voor zachte natuurrecreatie. Wandelaars en natuurliefhebbers zijn vanaf dan welkom om

het gebied te verkennen vanaf de wandelpaden en vanaf enkele mooie kijkpunten. Op het wandeltraject worden enkele kijkpunten ingericht, waar men een prima uitzicht heeft op de noordelijke vijvers van het natuurgebied en op de actuele kleiontginning van Wienerberger.

Een groot deel van het natuurgebied zal ontoegankelijk blijven, zodat de meest kwetsbare natuur er alle kansen krijgt. Het nieuwe natuurgebied biedt immers goede kansen voor zeldzame soorten zoals bruine korenbout, rugstreeppad, kamsalamander, oeverzwaluw en woudaapje. Daarnaast zijn de Kleiputten Terhagen een belangrijk broed- en rustgebied voor een aantal roof- en watervogels. Een eerste kleinschalig project met het plaatsen van nestvlotjes zorgde al meteen voor geslaagde broedgevallen van kokmeeuw en visdief. Ook bosuil, buizerd en boomvalk voelen zich thuis in deze veilige omgeving.

De vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek plannen wel regelmatig een geleide wandeling in dit nieuwe natuurgebied. Voortaan zal je minimaal om de 3 maanden op stap kunnen gaan in de Kleiputten Terhagen, met telkens een ander thema. Zo kan je op zaterdag 14 oktober mee op zoek gaan naar kleine zoogdiertjes. Plaats van afspraak is telkens het onthaalgebouw, bereikbaar via de poort aan de Nieuwstraat 54 in Terhagen.

Erik

Kijkpunt op oude elektriciteitscabine – Frie Van Ballaert

Formidabel zicht op actieve kleiontginning – Etienne De Brouwer

In dit nummer — Oktober 2017

Opendeurdag Kleiputten Terhagen lokt 400 bezoekers	2
Behaag..natuurlijk brengt leven in onze tuinen..	3
De oude kleiputten in Boom-Rumst: zand erover?	4
Een nieuwe cursus: Natuurverkenner	8
Vogelkijkvierdaagse Wintervogels in Zeeland	8
Cursus: Vogels kijken tijdens 2 seizoenen	9
Wandeltip: Noordelijk en Zuidelijk eiland Wintam	10
Kerkuilen in Aartselaar	12
Repair Café in Aartselaar	13
Draaihals in Aartselaar	13
Lepelaars op het Noordelijk eiland en langs de Rupel...	14
Zuiders juffertje duikt op in Maaienhoek	15
De Bijenorchis	15
Agenda Aartselaar	16
Agenda Rupelstreek	18
Raymond De Smet ook bekend als Raydes	20

Behaag..natuurlijk brengt leven in onze tuinen..

Behaag...natuurlijk is ondertussen 24 jaar oud en nog steeds springlevend. In heel Vlaanderen kent onze actie navolging. Het aanplanten van streekeigen bomen en struiken, jaar na jaar blijven promoten heeft zonder twijfel enorm veel leven gebracht in grote en kleine tuinen, tuinen waar winterkoningen, merels en heggenmussen zich thuis voelen.

Elk moment en elk seizoen gebeurt er wel iets. Binnenkort als de winter eraan komt, zijn ook de kool- en pimpelmezen weer op de afspraak. Ze verschuilen zich graag in dichte struiken, zoals meidoorn en sleedoorn. De bessen van meidoorn, Gelderse roos en rode kornoelje helpen vogels de winter door.

Dit jaar worden weer haagpakketten aan gunstige prijzen te koop aangeboden. Ook worden de winterlinde en okkernoot gepromoot als bomen van het jaar.

Dit jaar bieden we weer bijenhotelletjes te koop aan. Het gaat immers niet goed met onze wilde bijen, die zo belangrijk zijn voor de bevruchting van onze bloemen en dus ook voor de productie van ons fruit. Voor de productie van de bijenhotelletjes werden opnieuw afspraken gemaakt met Den Atelier uit Niel, een project van vzw Pegode.

Behaag..natuurlijk wordt momenteel gepromoot in de info-krantjes en websites van de 29 deelnemende gemeenten. Tot vrijdag 27 oktober kan men een bestelling plaatsen. De bedeling van het plantgoed heeft plaats op vrijdag 24 november in Schelle en op zaterdag 25 november in de overige gemeenten.

Info over prijzen, samenstelling plantpakketten en te koop aangeboden planten en bijenhotelletjes: www.natuurpunt.be/behag

In Aartselaar kan je dit jaar ook online bestellen.

Zie www.natuuraartselaar.be/behag

In de 5 Rupelgemeenten kan men op de volgende plaatsen terecht voor een bestelling:

- Gemeente Boom: Gemeentehuis, eerste verdieping, Dienst Leefmilieu
- Gemeente Hemiksem: Administratief Centrum (Sint-Bernardusabdij), Technische dienst
- Gemeente Niel: Infobalie gemeentehuis
- Gemeente Rumst (Reet-Terhagen): Gemeentehuis - dienst Leefmilieu - eerste verdieping
- Gemeente Schelle: Milieudienst eerste verdieping gemeentehuis

Eventueel kan je ook een bestelling plaatsen via: info@natuurpuntrupelstreek.be.

Let op: deze bestellingen zijn enkel geldig na bevestiging bestelling en betaling.

De oude kleiputten in Boom-Rumst: zand erover?

De voormalige kleigroeven in Boom en Rumst vormen al vele jaren een onderwerp van discussie. De ene keer gaat het dan over potentiële bergingscapaciteit voor baggerslib, de andere keer over de realisatie van een golfproject, over opname in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), over diverse vormen van (eco)recreatie, over een finale bestemming als bos- en natuurgebied, over de aanleg van een omleidingsweg rond Terhagen, over woonuitbreidingsgebied, enz.

De recente publicatie van de kennisgevingsnota over de opmaak van een Milieu Effecten Rapport (MER) voor “de sanering en verondieping ontginningsgebied Rumst” heeft bij heel wat omwonenden en bezoekers van dit natuurrijke gebied spontaan tot verzet geleid. Natuurpunt Rupelstreek heeft zich bewust afzijdig gehouden omdat we van oordeel waren dat de resultaten van de MER-studie eerst moesten worden afgewacht.

De bewuste nota kondigt opnieuw een drastische ingreep aan. Midden jaren '90 van de vorige eeuw werden al eens vele tonnen zand aangevoerd naar de oude kleiputten tussen Boom en Terhagen. Dit zand was afkomstig van de aanleg van het sluizencomplex in Wintam. Op die manier wilde de overheid de vervuiling in de kleiputten afdekken om er een 18-holes golfterrein te realiseren. De plannen werden juridisch verankerd via een wijziging van het gewestplan in 1998. Dit gebeurde door de bestemming van het gebied - zonder rekening te houden met de ingediende bezwaren - te veranderen naar golfterrein. Nadien volgden er heel wat bijkomende onderzoeken en rapporten die telkens het belang en de ruimere mogelijkheden van het gebied in de verf zetten.

Aangezien haast elke betrokken partij een andere visie verdedigde, veranderde er de voorbije 20 jaren in feite niets op het terrein. Of toch, de natuur ging er stilletjes haar gang en toverde het ganse gebied om tot een groene long. Omwonenden en dagjestoeristen vonden steeds beter hun weg naar en in de natuurrijke kleiputten. Iedereen leek tevreden. Waarom moet er dan nu opnieuw drastisch ingegrepen worden? Na de aankondiging dat er een volledige ontbossing van het terrein wordt gepland om er nadien tot 5 miljoen m³ grond van het Oosterweelproject te storten waren de reacties dan ook hevig. Ook onze lokale afdeling van Natuurpunt kreeg vanuit verschillende hoeken vragen naar ons standpunt hierover.

Het antwoord op bovenstaande vraag mag kort en duidelijk zijn: De geplande drastische ingreep is nodig omdat de historische stort (beter) gesaneerd moeten worden. Het asbestcementstort tegen de Bosstraat werd jarenlang niet onderhouden en de opgetreden erosie maakt dat het vrijgekomen asbest zich in de lucht zal kunnen blijven verspreiden. Daarnaast zorgt het voormalige stort van Stad Antwerpen voor aanzienlijke grondwaterverontreiniging die op termijn ook de waterkwaliteit van de Rupel zal aantasten. Als natuurbeschermers vinden we het uiteraard jammer dat natuur moet verdwijnen, maar niets doen

aan de risico's van deze stortplaatsen vinden we nog veel erger. Daarbij willen we wel benadrukken dat de sanering ditmaal grondig moet gebeuren en dus niet enkel en alleen een waterdichte folie met een nieuwe laag zand erbovenop. We dringen aan op een kwaliteitsvolle afwerking van de bodem én een waterzuiveringsinstallatie om het vervuilde grondwater te reinigen vooraleer het verder kan afvloeien naar de Rupel!

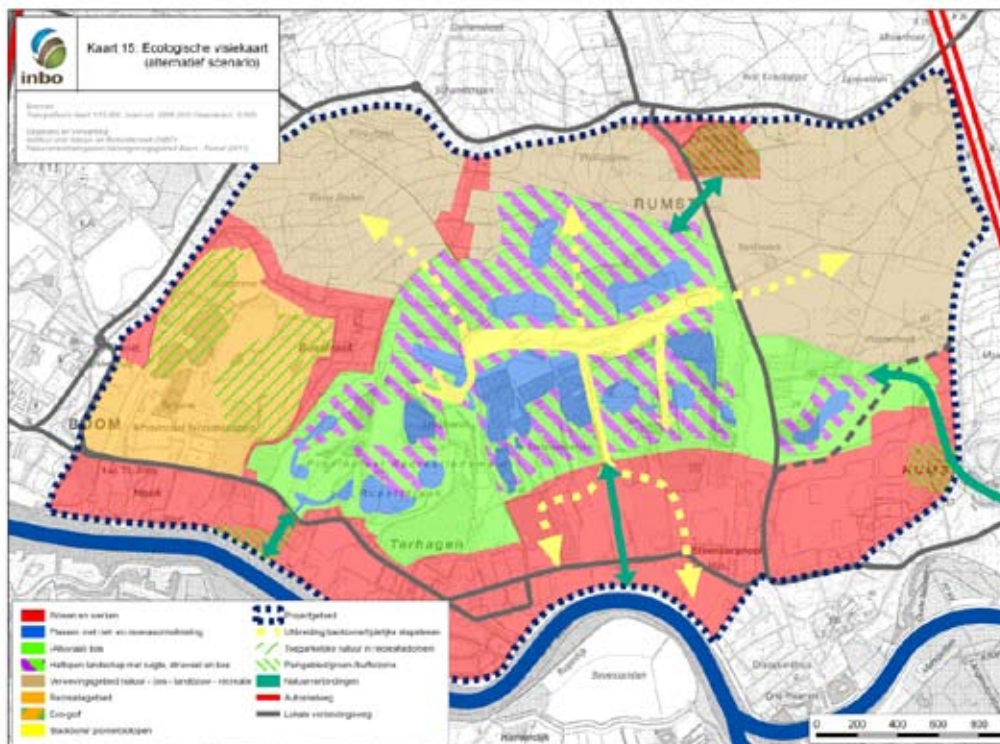
Dit betekent helemaal niet dat we verder 'carte blanche' willen geven aan de projectontwikkelaars. In juni 2017 publiceerde de dienst Mer (Milieueffectrapportage) de bijzondere richtlijnen waarmee rekening moet worden gehouden bij de opmaak van het project-MER (milieueffectenrapport). We zijn ervan overtuigd dat het finale MER voor iedereen een goede wetenschappelijke basis zal bieden om ervoor te zorgen dat de gewenste nabestemming met een minimum aan hinder kan worden gerealiseerd.

Welke ingrepen allemaal nodig zullen zijn om de noodzakelijke sanering en ge-

wenste nabestemming te realiseren, zal onderwerp zijn van het nog in te dienen bodemsaneringsproject én van de nog aan te vragen omgevingsvergunning voor de ontbossing, aanvoer van gronden, reliëfwijziging en herbebossing. Voor beide dossiers zal er een openbaar onderzoek georganiseerd worden, zodat de bevolking telkens de mogelijkheid krijgt om op de voorgelegde plannen te reageren.

Vreemd genoeg heeft nog niemand dé vraag beantwoordt die iedereen zich al vele jaren stelt, namelijk: Hoe en in welke mate zullen de omwonenden en bezoekers gebruik kunnen blijven maken van het gebied tussen de Bosstraat in Boom en de Hoogstraat in Terhagen?

Voor Natuurpunt is het alvast duidelijk dat dit gebied (officieel aangeduid als deelgebied 2 van De Schorre) deel uitmaakt van een groter waardevol geheel van bos-, natuur- en groengebieden. Deelgebied 2 van De Schorre kan in de toekomst dan ook een belangrijke ondersteunende rol spelen om de oude kleiputten op een veilige ma-

nier met de Rupel te verbinden. Veilig voor de mens (denk bv. aan waterbuffering) én veilig voor dieren die in deze drukbevolkte regio nog een goede woon- of foerageerplek zoeken. Hoe het er allemaal concreet kan uitzien, wordt uitgebreid toegelicht in het natuurontwikkelingsplan dat in 2011 door het INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) werd opgemaakt in opdracht van de provincie Antwerpen. Als natuurliefhebbers verwijzen we graag naar de “ecologische visiekaart (alternatief scenario)” van het INBO, waarbij “de focus voor natuurontwikkeling niet enkel ligt op het centrale natuurgebied. In dit centrale deelgebied wordt de hoofdfunctie natuur echter wel ten volle benut: er wordt ingezet op de ontwikkeling van hoogwaardige, kwetsbare natuur. De omliggende deelgebieden hebben evenwel een belangrijke ondersteunende rol waarbij de ontwikkelingskeuzes en maatregelen worden afgestemd op het centrale natuurgebied (ondersteuning en versterking van hoogwaardige natuur)”.

[Laurijsens G. & De Blust G. (2011). *Natuurontwikkelingsplan voor het kleiontginningsgebied te Boom - Rumst. Perspectieven voor natuurontwikkeling in een dynamisch ontginningslandschap. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel*]

In grote lijnen komt het erop neer dat de oude kleiputten tussen de Bosstraat en de Rumstestraat, met aansluitend het Stuyvenbergbos en de Oude Nete-arm, als één grote groene zone worden ontwikkeld. De in het gebied aanwezige putten en laagtes vormen opportuniteiten voor de ontwikkeling van een water- en moerasrijk landschap. Vanuit natuurontwikkelingsoogpunt is daarbij een zo beperkt

mogelijke opvulling van de oorspronkelijke cuesta gewenst. Er wordt immers vooral

gestreefd naar natte natuurtypen, wat makkelijker te realiseren is bij een blijvend verlaagd maaiveld. Herstel van de cuesta is dan ook enkel gewenst daar waar het nodig is in functie van het hydrologisch functioneren van waterlopen (herstel van het infiltratiegebied), in functie van de sanering van beide stortplaatsen en in functie van de stabiliteit van aangrenzende wegen en woonzones.

Wie meer informatie wil over het project-MER, kan terecht in de MER-databank: <https://www.lne.be/mer-dossierdatabank>.

Zoek naar dossiernummer: 2457 (Sanering en verondieping ontginningsgebied Rumst).

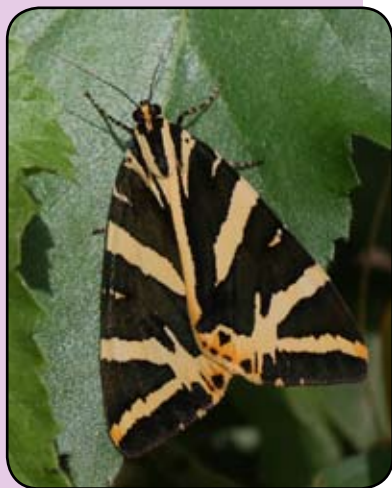
Tekst: Patrick Smits

Foto's:

Fons Van den heuvel, Sven Lambrecht

Spaanse vlag in Kleiputten Terhagen

Donderdag 13 juli gingen Fons Van den heuvel en Kamiel De Clerck op stap in de Kleiputten Terhagen, met als doel foto's maken van dit mooie natuurgebied. En Fons was bijzonder blij om er een bijzonder mooie nachtvlinder aan te treffen en ook te kunnen fotograferen. Toen Fons thuis kwam en wou opzoeken welke soort nachtvlinder het dan wel kon zijn, maakte zijn vrouw Hilde hem attent op een artikel in de krant. Een artikel over de beslissing van de Raad van State dat de uitbreiding van het bedrijf Essers in Limburg in een aanpalend natuurgebied niet kon doorgaan omwille van de aanwezigheid van de Spaanse vlag in het gebied. Deze vlinder met de merkwaardige naam geniet immers Europese bescherming en die zit dus ook in ons nieuwe natuurgebied!

Spaanse vlag – Fons Van den heuvel

Aan de slag in de Kleiputten Terhagen

Op zaterdag 29 juli werd er opnieuw heel wat werk verzet in de Kleiputten van Terhagen. Om 9u 's ochtends begonnen 7 vrijwilligers daar met de aanleg van de afsluiting tussen de nieuwe wandellus en de site van Wienerberger. De avond voordien had een kranige oude jeep mét aanhangwagen een hoge stapel kastanjepalen naar de noordzijde van het gebied getrokken, van waar ze verder de heuvel op gesjouwd werden. Zaterdag startten we met het uitzetten van de afsluiting. De gemotoriseerde grondboor die we van Natuurpunt leenden, ging gelukkig op de meeste plaatsen vrij vlot de grond in. Toch kwamen er ook regelmatig ijzeren staven en blote handen aan te pas, of wat had je anders verwacht op de voormalige grond van een steenfabrikant? Naar schatting zijn er die dag tussen 9 en 16 u toch een 40-tal gaten geboord, gehakt en gegraven, vaak midden tussen de bramenstruiken en onder het gebladerte van jonge berken. In elk gat hoorde een paal, die vervolgens met een zware heibuis en op de beats van Tomorrowland verder de grond in werd gedreven. Eens dat zware werk achter de rug, volgde de strijd met de loodzware rol stugge trekdraad. Met veel goede wil, spanners en krammen kregen we die gelukkig mooi op z'n plaats.

Ondertussen herstelde Maurice de door regen aangevreten muren van de oude elektriciteitscabine. Dankzij zijn vakwerk kan het er weer een paar decennia tegen! 's Namiddags wandelden de laatste vrijwilligers terug huiswaarts over vers gemaaide paden. Bedankt voor al dat werk Maurice, Jos, Erik, Patrick, Peter, Jan, Dirk, Martijn, Yannick, Steven en Dries.

Dries Kets aan de slag in de Kleiputten Terhagen – Jan Goetvinck

Vlinderdag in Maaienhoek lukt veel volk, maar weinig vlinders

Het klein koolwitje was de meest gespotte vlindersoort tijdens het Grote Vlinderweekend van Natuurpunt. De atalanta kwam op de tweede plaats, gevolgd door het groot koolwitje. Door het warme weer van de voorbije maanden vlogen de meeste vlindersoorten eerder dan in andere jaren. Een aantal typische tuinsoorten, zoals de kleine vos en de dagpauwoog hadden hun piek reeds een week of twee eerder en ze werden tijdens het vlinderweekend dan ook minder gezien dan tijdens andere jaren.

En dat bleek ook tijdens onze vlinderwandelingen op zondag 6 augustus in Maaienhoek in Schelle, een van de betere vlindergebieden in onze regio. De meest opgemerkte soorten waren bont en bruin zanddoogje.

Het gebrek aan vlinders bracht onze aandacht bij andere soorten, met libellen, sprinkhanen en de betoverend mooie tijger- of wespspinnen voorop. Die zijn immers met geen enkele andere inheemse spinsoort te verwarren. Met hun opvallende geel-wit-zwarte strepenpatroon lijkt ze wel uit te schreeuwen: Hier ben ik, heb je mij gezien? Hun geliefkoosde eten zijn sprinkhanen en dat is dan ook de reden dat ze hun net netjes tussen hoge grasstengels bouwen. Goed gezien werden ook de zwarte rupsen van de dagpauwoog, snoepers van grote brandnetels...

Tijger of wespspin – Alex Buelens

Prachtig zomerweer lukt veel volk naar Schorremorrie

Schorremorrie 2017 op zondag 27 augustus wordt ongetwijfeld ingevuld als één van toppers van de voorbije jaren, met lange rijen kinderen aan de topattracties. Dergelijk fenomeen overkomt ons gelukkig niet, al was het soms wel ontzettend druk bij onze workshops uilenballen pluizen. Blijkt telkens dat sommige kinderen echte fans zijn en uitkijken naar deze workshop. Andere kinderen hebben het reeds in hun klas gedaan en konden zo al enkele muizenschedeltjes bij de juiste soort plaatsen. Voor de helpers van Natuurpunt is het meestal vrij druk tijdens Schorremorrie en tijd voor ledenwerving voor Natuurpunt is er niet of nauwelijks en dan is het altijd leuk, dat sommige mama's of papa's spontaan vragen om lid te worden van Natuurpunt.

Workshop uilenballen pluizen tijdens Schorremorrie – Hilde Depaep

Wat zwemt er rond in de Schelde?

Vrijdag 11 augustus konden 20 natuurliefhebbers kennis maken met een 10-tal vissoorten die in de Schelde leven. De dagen vooraf was Swa Branders druk in de weer geweest om de plaats langs de Scheldeoever in Rupelmonde toegankelijk te maken, schietfuisen te plaatsen en daarbij kreeg hij hulp van zijn kleinzoon Yente. Eén van de deelnemers was Frederik Fluyt uit Schelle, Frederik plaatste achteraf enkele foto's en z'n impressie van dit bemonsteringsmoment op Facebook. Zijn verhaal lees je hieronder.

Eergisteren zag ik een gewone zeehond (*Phoca vitulina*) in de Schelde ter hoogte van Bazel zwemmen en vandaag kon ik tijdens het binnenhalen van de schietfuisen een half dozijn vissoorten bekijken. Die schietfuisen werden een dag eerder langs de Schelde bij Rupelmonde geplaatst.

Een overzicht van de gevangen vissen per soort, die achteraf allemaal terug in de rivier geplaatst werden:

Moeilijk hanteerbare palingen (*Anguilla anguilla*). Enkele jonge snoekbaarzen (*Sander lucioperca*), roofvissen en in boter gebakken blijkbaar niet te versmaden. Steurgarnalen (*Palaemon serratus*), onmisbare onderdelen van de Rupelmondse versie van de Tomate Crevette. Een jonge gibel (*Carassius gibelio*).

Er werd ook bot (*Platichthys flesus*) gevangen, lekker dan. Enkele spieringen (*Osmerus eperlanus*), spieringen zijn haringachtigen die vanuit de Noordzee de Schelde, de Rupel en de Nete opzwemmen om hier (massaal) te paaien en ze vormen het favoriete voedsel van visdiefjes.

Brakwatergrondels (*Pomatoschistus microps*), dikkopjes (*Pomatoschistus minutus*) en een blankvoorn (*Rutilus rutilus*) en tenslotte een Chinese wolhandkrab (*Eriocheir sinensis*), een exoot, die naar het schijnt in China een delicatessen is.

Bemonstering schietfuisen in de Schelde - Erik De Keersmaecker

Nacht van de Vleermuis steeds een topper

De hal van de voormalige steenfabriek Peeters - van Mechelen in de wijk Noeveren bleek een prima locatie en liep dan ook goed vol voor de presentatie van de Nacht van de Vleermuis op zaterdagavond 26 augustus. Een blik op de deelnemerslijst leerde ons dat de deelnemers zowat van overal kwamen. Uiteraard uit de Rupelstreek, maar ook mensen uit Antwerpen, Borsbeek, Hombeek en zelfs enkelen uit Friesland, al waren die wel op bezoek bij familie die in Noeveren woont.

Kwart voor negen en een goed moment om op stap te gaan en daarbij bleek dat het brugje over de Boom/Nielse Scheibek en de groene corridor die een verbinding vormt tussen de Rupel en het Waterzuiveringsstation aan de Krekelenberg prima plaatsen zijn om jagende vleermuizen te bekijken. Waargenomen soorten waren dwergvleermuis, baardvleermuis en rosse vleermuis.

Nacht van de Vleermuis in hal Steenfabriek Peeters – van Mechelen

Open Monumentendag lokt 80 bezoekers naar Natuur.huis de Paardenstal

Met veel genoeg kunnen de vrijwilligers van Natuurpunt en het Niels Erfgoed Archief terugkijken op een geslaagde Open Monumentendag 2017 in Natuur.huis de Paardenstal. De voor- en namiddagwandeling lokte een 50-tal deelnemers en die belangstelling leert ons dat de combinatie natuur/erfgoed steeds goed scoort.

In het Natuur.huis stonden 9 Natuurpunt-vrijwilligers klaar om bezoekers te verwelkomen en daar konden die een kleine tentoonstelling en een natuurfilm bekijken of gewoon even gezellig tafelen, met een streekbiertje of een tas koffie of thee.

Start combi natuur/erfgoedwandeling - foto: Erik De Keersmaecker

Vogelkijkvierdaagse Wintervogels in Zeeland

De provincie Zeeland is geen onbekend gebied. Jaarlijks organiseren we één, soms 2 bustochten naar één van de meest vogelrijke gebieden van West-Europa. Een vogelkijktocht met de bus heeft voordelen, maar ook nadelen. Sommige erg vogelrijke plekjes zijn gewoon niet of moeilijk te bereiken met een autobus. Die plekjes, maar ook meer bekende plekken zijn het doel van deze vogelkijkvierdaagse. We beperken de uitstappen trouwens ook niet enkel tot de provincie Zeeland, maar bezoeken ook de beste vogelkijkgebieden in het zuidelijk deel van de provincie Zuid-Holland. Samen vormen ze het Deltagebied, tijdens de wintermaanden een eldorado voor honderdduizenden ganzen, eenden en steltlopers. Al dat vogelgeweld trekt natuurlijk ook roofvogels aan.

De vogelkijkvierdaagse begint op donderdagochtend, met een rit via Tholen richting Schouwen-Duiveland, onderweg bezoeken we daar al enkele van de beste vogelkijkgebieden en we sluiten het vogels kijken af op de Brouwersdam. Aan de Noordzeekant is dit één van de beste plaatsen om zeevogels te bekijken, met kans op ijseenden, roodkeelduikers, kuifduikers, brilduikers en zwarte zee-eenden. Op de dam zelf pleisteren meestal paarse strandlopers, steenlopers en drieteenstrandlopers. De Brouwersdam wordt een dagelijkse stopplaats, net zoals de Prunjepolder bij Zierikzee. Andere vogelkijkplaatsen die op het menu staan, zijn het Oudeland van Strijen, de Koude Hoek en de Kwade Hoek op Goeree-Overflakkee, de inlagen van Noord-Beveland en de Middelpalen aan het Veerse meer. Tijdens een lange strandwandeling in de Kwadehoek gaan we op zoek naar strandleeuweriken, ijsgorzen en sneeuwgorzen.

Natuurpunt Rupelstreek biedt je de kans om dit fantastisch vogelspektakel zelf mee te maken. We verblijven 3 nachten in hotel 't Klokje langs de zeedijk in Renesse, op basis van half pension, met ontbijt en avondeten. We hebben er 8 standaardkamers en 2 luxekamers gereserveerd. Voor het middageten maken we een stop aan een plaatselijk eetcafé, daar kunnen we dan terecht voor een bord warme soep met brood of eventueel een klein gerecht.

Voorafgaand aan deze vogelkijkvierdaagse organiseren we een contact- en info-avond voor de deelnemers.

Deelnameprijzen: 230 euro per persoon in standaard 2-persoonskamer (8 kamers beschikbaar), of 240 euro per persoon in een luxekamer (2 kamers beschikbaar). Een kamer voor 1 persoon kost 305 euro. In de deelnameprijs zijn het ontbijt (3x) en het avondmaal (3x) inbegrepen.

Bijkomende kosten zijn extra dranken, het middageten, vervoerskosten en eventueel een zeehondenexcursie.

We rijden met eigen wagens, meerrijders betalen 6 eurocent/kilometer of 6 euro/100 km aan de chauffeurs. In 't Klokje hebben we 10 tweepersoonskamers gereserveerd, dus kunnen er maximaal 20 personen mee, snel boeken is de boodschap.

Interesse: stort voor 1 november 100 euro op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek met als mededeling "Vogelreis Zeeland" samen met je telefoon- of gsm-nr en emailadres. Wil je ook vermelden of je graag zelf rijdt of liever met iemand meerijdt.

Een gedetailleerd programma voor de deelnemers volgt later.

Vertrek: donderdag 15 februari

Reisduur: 4 dagen

Prijzen: 230 euro/240 euro/305 euro

Info: Erik De Keersmaecker - Guy Buyst

foto's: Fons Van den heuvel

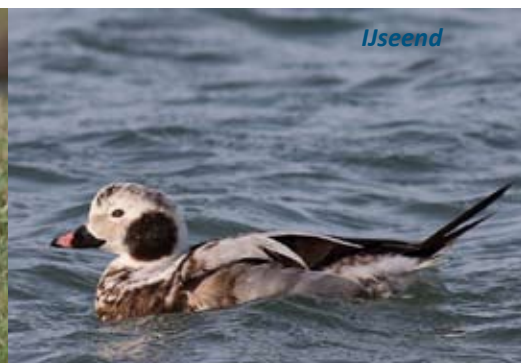
Drieteenstrandloper

Brandganzen

Ilseend

Een nieuwe cursus: Natuurverkenner

Met deze cursus willen we jullie laten kennis maken met het natuurlandschap in de Rupelstreek, hoe het gevormd is, welke dieren en planten er samenleven en hoe we het beheren. Vogels, planten insecten, natuurbeheer... allerlei aspecten komen aan bod. Een brede kennismaking voor mensen die een hart hebben voor de natuur en er graag wat meer willen over weten. Enige voorkennis is niet vereist.

In de cursus zijn 5 theorieavonden opgenomen, die telkens gevolgd worden door een excursie. De theorieavonden gaan door op een donderdagavond in Natuur.huis de Paardenstal te Niel, telkens van 19u30 tot 22u op 25/1, 8/2, 1/3, 15/3 en 19/4.

De excursies gaan door op zaterdag 3/2, 24/2, 10/3, 24/3 en 28/4. We hopen op deze manier het einde van de winter tot de late lente te kunnen tonen. Op zaterdag 3/2 sluiten we aan bij de boottocht op de Schelde, Rupel en Dijle en dan kunnen er ook familieleden of vrienden mee.

Voor de cursisten is deze boottocht inbegrepen in de prijs van de cursus. Op zaterdag 24/3 bezoeken we het Verdrongen Land van Saeftinghe met een ervaren gids. Verder bezoeken we natuurgebieden uit de buurt: Walenhoek, het Niels Broek,...

De verdere gedetailleerde planning per excursie vernemen jullie later.

We willen inspelen op de natuur van het moment, wordt het een lange koude winter, of een heel vroege, warme lente.... op basis daarvan bepalen we de excursieplaatsen van de overige 3 excursies.

Wil je graag deelnemen aan deze cursus, maak dan 60 euro (54 euro voor leden Natuurpunt) over op BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek en vermeld bij de mededeling je email adres. Het max. aantal deelnemers is 25.

Voor meer info over de cursus contacteer Ilse Wachters: roovers_wachters@hotmail.com of 0478/ 82.40.32 (na 18u).

Cursus: Vogels kijken tijdens 2 seizoenen

klokt af op 143 soorten

Tijdens het voorjaar van 2017 organiseerde Natuurpunt Rupelstreek en meerbepaald all-round bezieler en vogelkenner Erik De Keersmaecker, een cursus: Vogels kijken tijdens 2 seizoenen. Een 25-tal enthousiastelingen hingen gedurende 5 theorie-avonden aan de lippen van Koen Leysen van Natuurpunt CVN en gingen 9 keer op stap om zoveel mogelijk vogels te zien, te horen en vooral zelf te leren herkennen. In totaal hebben we maar liefst 143 soorten waargenomen, een prachtig resultaat!

Het grootste aantal soorten op één dag zagen we, toepasselijk tijdens de Vogelkijkmarathon op zaterdag 13 mei. Van 7u tot 17u deden we 3 locaties in de streek aan, niet alle verwachte vogels waren op het appel, maar dankzij een soepeend in Kruibeke, kwamen we toch aan 80 soorten op onze streepjeslijst. Dat vierden we achteraf met een gezellig etenje in 't Steencaycken in Boom.

Voor de echte beginners was het heel handig dat er ook enkele meer ervaren vogelkijkers meededen, die maar wat graag hielpen om in het Oudeland van Strijen de pakweg 6 dwergganzen tussen de kolganzen te spotten, of in hun telescoop een geoorde fuut te isoleren zodat je het verschil met een gewone fuut écht goed kon zien.

De meningen waren verdeeld bij één van de stops in Tholen of het nu een gewone of rosse grutto was, blijkt dus dat je als vogelkijker levenslang over vogels kan blijven leren en discussiëren. Op elke uitstap gebeurde er wel iets memorabel, maar ik haal er graag drie, persoonlijke hoogtepunten uit.

Het eerste was een groep flamingo's die we zagen in Battenoord. Ik dacht eerst dat het een mopje was. Maar nee, nadat we een heel eind langs een smalle dijk hadden gelopen, in een oprukkende regenbui, konden we door de telescopen duidelijk de roze vogels aan de kust zien staan en zelfs rondvliegen, met maar liefst 3 soorten flamingo's!

Tweede bijzondere ontmoeting was die met de nachtzwaluw. We stonden geduldig een uur op een koude avond in stilte op een heuveltje in een uithoek van de Kalmthoutse heide te wachten op deze toch wat vreemde vogel. Het werd later en donkerder, maar ons geduld werd uiteindelijk toch beloond. We hoorden de karakteristieke roep, en toen scheerde er tot twee maal toe eentje zigzag over onze hoofden. Een moment om nooit meer te vergeten!

Maar hét hoogtepunt van de hele cursus was voor mij toch de ontmoeting met de velduil aan het Zennegat in Mechelen. Ik hoor het Erik nog zeggen: "We gaan straks naar het Zennegat in plaats van naar Rupelmonde, want daar worden de laatste dagen velduilen waargenomen. Vanaf een uur of vier beginnen ze te jagen, echt de moeite om mee te maken." Gedurende de hele wandeling rond dit nieuwe natuurgebied, plaagden we Erik een beetje met zijn afspraak met de velduil om 16u.

Groot was ieders verbazing toen om vijf voor vier vlak voor onze neus een velduil opsteeg en een aantal keren heen en weer vloog. We hadden zelfs geen verrekijker nodig, we stonden er bijna met onze neus bovenop. De velduil had verderop iets gespot en hing daar een hele tijd te bidden. Zo konden we dit prachtige dier verder uitgebreid bewonderen.

Ons respect voor Erik was al groot, maar dat hij een velduil op bestelling kon laten opduiken, dat was zeker zo indrukwekkend als de waarneming zelf. Ik heb ergens opgevangen dat er volgend jaar een nieuwe vogelkijkcursus zou aankomen. Als ik nog eens mag meedoen, wil ik die bij deze ook aan alle lezers van harte aanraden!

Een streepjeslijst met de waargenomen soorten van alle uitstappen is beschikbaar op www.natuurpunt.be/rupelstreek, met dank aan Nel De Backer!

Griet Langbeen, happy birder since 2015

*Vogels kijken op de Kalmthoutse heide
Herman Killens/Mireille Camps*

*Geduldig wachten op de nachtzwaluw
Herman Killens/Mireille Camps*

Velduil – Raymond De Smet

Noordelijk en Zuidelijk eiland Wintam

Wandel
Tip

Het Noordelijk eiland is met grote voorsprong het beste vogelkijkgebied in het rivierenland van Rupel, Schelde, Nete en Dijle. Al is er inmiddels wel stevige concurrentie van het Zennegat. In beide gebieden organiseren we dan ook regelmatig laagdrempelige vogelkijkwandelingen.

Watervogels, steltlopers, meeuwen, sterns, rietvogels en roofvogels, je vindt ze allemaal op het Noordelijk eiland en doorgaans zijn ze er ook bijzonder goed te bekijken. Een verrekijker en eventueel een vogelgids zijn dan ook echte aanraders. De overtocht met de veerboot die op het uur en halfuur heen en weer vaart is een mooi toemaatje. Je kan al meteen genieten van de pracht van de rivier en met laagtij kan je wintertalingen en krakeenden bekijken die dan voedsel zoeken langs de vloedlijn. Doorgaans zitten er dan enkele blauwe reigers, kleine zilvereigers, kokmeeuwen en zilvermeeuwen op de stortstenen langs de rivier. Ook het Zuidelijk eiland is een bezoek meer dan waard.

1. Aan de vogelkijkhut heb je al meteen een mooi zicht op de noordelijke plas van het Noordelijk eiland. Tijdens de herfst- en wintermaanden zijn eenden op hun mooist. Bergeenden vallen wellicht het eerst op, bergeendvrouwen dragen net zoals de mannen een prachtkleed. Slobeenden hebben een opvallend grote snavel. De sierlijke pijlstaarten komen helemaal uit de Siberische toendra's om in West-Europa te overwinteren.

Pijlstaart – Raymond De Smet

2. Op de middenplas heb je een goede kans om enkele reigersoorten te bekijken. Blauwe reigers zijn jaarrond aanwezig. Grote en kleine zilvereigers tijdens de trek- en winterperiode. Met wat geluk kan je nu ook een roerdomp ontdekken. Ook watersnippen en kieviten zijn regelmatig

Roerdomp – Raymond De Smet

wintergasten. Doorgaans overwinteren er een 5-tal nonnetjes op het Noordelijk eiland. Prachtige vogels, het mannetje is spierwit, met een mooi zwart lijnenpatroon en een soort dievenmasker op de kop.

3. Neem aan de zuidelijke plas ruim de tijd om de vogels te bekijken. Knobbelswaan, wilde eend, krakeend, kuifeend, tafeleend, fuut, meerkoet en waterhoen zijn jaarrond aanwezig. Het takkeneiland achter de plas werd geplaatst als mogelijke broedlocatie voor lepelaars. Sinds enkele jaren hebben kokmeeuwen het takkeneiland ontdekt en sindsdien broeden er jaarlijks een 20-tal paartjes. Tijdens de herfst- en wintermaanden zijn het voornamelijk aalscholvers die het takkeneiland als rustplaats gebruiken. Het struweel voor de zuidelijke plas wordt door vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel periodiek gekapt, zo blijft deze plas steeds goed bekijkbaar.

4. Aan de zitbank links op de Rupeldijk heb je een prachtig zicht op een meanderende Rupel. Trektellers van Vogelwerkgroep Rupel gebruiken de zitbank als kijkpunt tijdens de najaarstrek.

5. Een infobord op de oude kanaalarm net voorbij de oude sluis vertelt je meer over de geschiedenis van het Zuidelijk eiland. Kijk ook even naar dukdalf 27, een grote constructie in de Rupel, eertijds een aanlegplaats voor schepen. Op dukdalf 27 werd door Natuurpunt een broedwand voor oeverzwaluwen geplaatst.

6. Vanaf de Rupeldijk heb je een inkijk naar het Zuidelijk eiland, af en toe kan je er het gegil horen van de schuwe waterral, die er een verborgen leven leidt. Klapekster is hier een zeldzame overwinteraar.

7. Dit kijkpunt biedt je opnieuw een mooie inkijk op de plassen van het Zuidelijk eiland en de oude dijk van de Vliet, een riviertje, dat hier vroeger uitmondde in de Rupel. Net zoals op het Noordelijk eiland zorgen Konikpaarden en Gallowayrunders hier voor het natuurbeheer.

8. Je wandelt nu helemaal terug en via de doorsteek kom je op de Kanaaldijk. De kale bodems, ijle vegetatie en uitgegraven plasjes zijn het biotoop van de rugstreeppad. De kans dat je deze zeldzame paddensoort nu te zien krijgt is niet zo groot. Tijdens de najaarstrek heb je hier wel een goede kans op waarnemingen van tapuit, paapje en graspieper. Iets verder kan je opnieuw naar de grootste plas van het Noordelijk eiland kijken, de brede slikoevers zijn een paradijs voor steltlopers. De brede plasbermen langs de kanaaloever zijn prima vispaaiplassen.

9. Wandel op de strekdam in de richting van het paviljoentje. Een infobord vertelt het verhaal van het verdwenen fort Sint-Margriet en Trektelpost Noordelijk eiland. Op het platform heeft men een bijzonder mooi zicht op de monding van de Rupel in de Schelde. Het paviljoen is vrij toegankelijk en je kan er ook een maquette van het fort bekijken.

Vogels kijken aan het Noordelijk eiland

Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel organiseren maandelijks een vogelkijkwandeling rondom het Noordelijk eiland, telkens op de eerste zaterdag van de maand. De wandelafstand bedraagt 4 km, het tempo is dus laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken. Voor beginnende vogelkijkers worden verrekijkers ter beschikking gesteld. Afspraak om 8u50 aan de parking van het Tolhuis, overvaart met de veerboot om 9u en terug om 12u. Het eveneens vogelryke Zennegat wordt om de 2 maanden bezocht.

Meer info:
zie website Natuurpunt Rupelstreek:
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Siberische babbelaars op het Noordelijk eiland

Het is inmiddels een jaarlijks weerkerend fenomeen, met midden oktober de komst van een groep kleine zwanen naar het Noordelijk eiland. Vorig jaar werden de eerste vogels op 16 oktober opgemerkt en daarna stegen de aantallen snel tot 20 exemplaren, midden november waren ze al met 30. In tegenstelling tot de grotere knobbelzwanen zijn het helemaal geen stille vogels, maar babbelen ze er lustig op los. Een fantastisch geluid om te horen. Kleine zwanen broeden bij plasjes in de Siberische toendra's en vanaf oktober vliegen ze richting West-Europa om er te overwinteren. De bekendste overwinteringsplaats van kleine zwanen in West-Europa is het Veluwemeer in Nederland, waar bijna een derde van de wereldpopulatie overwintert. Foerageren doen ze hier op wortelknolletjes van kranswieren en fonteinkruiden. Die zitten boordevol energie, wat ze goed kunnen gebruiken voor de terugvlucht naar de broedgebieden.

Kleine zwanen – Wim Van Eyken

GPS

- Tolhuisstraat 325 Schelle ingeven

PARKEREN

- Parking Rupeldijk (Tolhuis) of parkeerstroken, einde Tolhuisstraat

HORECA

- Taverne Oud Tolhuis en Restaurant Tolhuis Veer (beiden op de Rupeldijk).
- Chalet Visclub Penneke Volt (Interescautlaan).

LENGTE WANDELING :

- Noordelijk - Zuidelijk eiland: 8,5 km
- Enkel Noordelijk eiland: 4 km

START

- Veersteiger Rupeldijk - einde Tolhuisstraat Schelle

TOEGANKELIJK

- Het hele jaar door.
- Enkel de wandeling omheen het Noordelijk eiland is geschikt voor rolstoelgebruikers.
- Wandelaars met honden zijn welkom, wel steeds met hun dier aan de leiband.

VAARTIJDEN VEERBOOT

SCHELLE/WINTAM

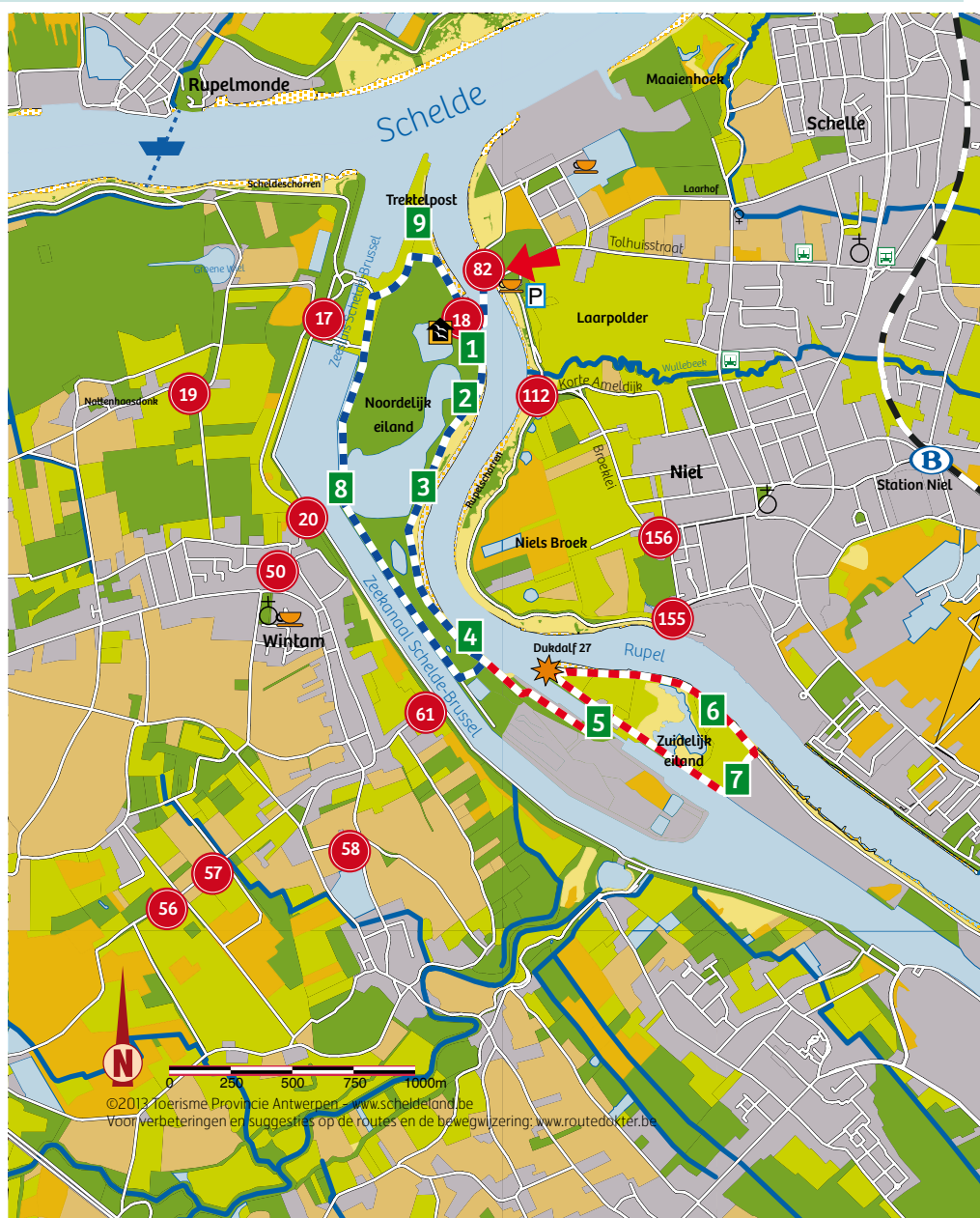
Periode oktober/maart: vaart op weekdagen op het uur en halfuur heen en weer tussen tussen 6u30 en 18u, tijdens het weekend en op feestdagen tussen 9u en 18u.

Periode april/september: vaart op weekdagen op het uur en halfuur heen en weer tussen tussen 6u30 en 20u, tijdens het weekend en op feestdagen tussen 9u en 20u.

Geen overvaart om 12u30

OPENBAAR VERVOER

- De Lijn: lijn 183: halte Tolhuisstraat, op 1 km
- De Lijn: lijnen 290 en 295 halte Tolhuisstraat, op 1,5 km

Kerkuilen in Aartselaar

Ieder jaar omstreeks midzomernacht gaan vrijwilligers van Natuurpunt Aartselaar en de Kerkuilenwerkgroep op zoek naar jonge kerkuiltjes. De Vogelwerkgroep van Natuurpunt Rupelstreek o.l.v. Erik de Keersmaeker coördineert en inventariseert. Gedreven, gediplomeerde vrijwilligers ringen de jonge vogels. Uilen bouwen graag hun nest in holle bomen, maar momenteel zijn die er te weinig. Om de dieren een beetje te helpen werden op zes plaatsen in Aartselaar nestkasten gehangen in boerderijen en op andere geschikte plaatsen bij mensen thuis. Na het broedseizoen worden die kasten gecontroleerd en schoongemaakt.

Controle van de nestkasten

Ook dit jaar ga ik mee op stap. Op de eerste plek die we bezoeken moeten we langs smalle, steile trappen klimmen naar de nok van de hooizolder. We zijn op de bioboerderij van Dirk 's Jongers in de Groenenhoek. Kwetterende zwaluwen vliegen af en aan om hun kroost te voederen. Twee weken geleden waren we hier ook met Natuurpunt Aartselaar. Wij tellen immers ieder jaar met enkele mensen ook die vlugge vliegers en het aantal nesten met kleintjes. Luk Smets is de grote bezieler van dit zwaluwproject. De gemeente Aartselaar subsidieert overigens ieder bewoond nest. Echt jammer dat het zwaluwenbestand ieder jaar achteruit gaat... Maar vandaag komen we voor de grotere vogels.

Via klauteren en klimmen bereiken we de grote kerkuilenkast. Het is altijd een beetje spannend omdat we vooraf niet weten of de kast bewoond is of niet. Hoera! Drie kleine uiltjes zitten warm bij mekaar te wachten op een stukje lekkere muis, een ander knaagdiertje of een groot insect dat vader of moeder kerkuil voor hen gevonden heeft. Dankzij de bij-zonder grote ogen kan de uil 's nachts ook van ver uitstekend zien. Zijn kop kan hij 270° draaien. Dat is zeker nodig want bij gebrek aan oogspieren kan hij zijn donkere ogen niet naar links of rechts bewegen. We bewonderen de hartvormige witte gezichtjes van die schone vogels. De kleintjes zijn nu drie weken oud.

Voorzichtig keuren we de kleintjes en blijven tijdens dit werk alert voor hun stevige klauwen; twee naar voor en twee naar achter. Die hebben ze later nodig om prooien te doden en te verscheuren met hun snavel. De vogels krijgen een ring rond hun poot en de nestkast wordt schoongemaakt. De verzamelde braakballen vol met onverteerbare resten van beenderen, haar en pluimen kunnen we later gebruiken als didactisch materiaal. Kinderen maar ook volwassenen vinden het boeiend om de braakballen uit te pluizen en te onderzoeken van welke soort muis er botjes in te vinden zijn.

Minder succes in andere nestkasten

De kast in de toren van de St. Leonarduskerk is bewoond door kauwen, net als de vorige jaren. Op een ander adres is de nestkast bewoond door ferme hoornaars, een grote wespesoort. Terecht blijven de kerkuilen dan uit de buurt! Stilletjes hoopten we dat de nestkast die we enkele seizoenen geleden plaatsten in een schuur van Kasteel Cleydael dit jaar bewoond zou zijn door uilen. Maar holenduiven hebben de kast veroverd... En in de overige nestkasten vinden we ook geen uilen...

Besluit

Aartselaar is dit jaar toch drie kerkuiltjes rijker en dat is goed nieuws. Sinds eind vorige eeuw maken de partnertrouwe kerkuilen een heuse comeback en daar zijn we blij om. Want Aartselaar scoort mee in deze opwaartse trend, vermoedelijk dank zij de hulp van Natuurpunt Aartselaar en zijn natuurvrienden. Ook dat is immers "heemzorg"!

Tekst: Hilde Janssens

Natuur.kalender 2018

Onze nieuwste kalender is nu verkrijgbaar!

Laat je elke maand verrassen door de allermooiste natuurbeelden. De beelden zijn gemaakt door de finalisten van de Natuurpunt Fotowedstrijd 2016.

Uitzicht: 12 bladen. Open gevouwen staat bovenaan telkens een foto, de onderzijde bestaat uit de kalender-gegevens. De bladen zijn aan elkaar gehecht met een ringsysteem.

Het gesloten formaat is 20cm x 30cm, in open formaat is het 40cm x 30cm.

Voor 10 euro heb je een jaar lang elke maand een nieuwe mooie foto aan je muur.

Te bestellen bij:

- Natuurpunt Aartselaar: door storting op rekening BE07 5230 8080 0166.

Gratis levering, voor zover je woonachtig bent in Aartselaar

- Natuurpunt Rupelstreek: door storting op rekening BE70 0013 5986 4925. Gratis levering, voor zover je woonachtig bent in de Rupelstreek.

Met de aankoop steun je Natuurpuntprojecten in je buurt.

Repair Café in Aartselaar

De gemeente Aartselaar organiseert voor de eerste maal een Repair Café. Als Natuurpunt ondersteunen we met plezier dit initiatief. Je kan er gratis terecht met kapotte spullen om ze te laten herstellen, zodat ze niet weggegooid moeten worden. Een prachtig gegeven om de afvalberg te verkleinen. Dat kunnen we alleen maar toejuichen. Een Repair Café draagt ook bij tot een mentaliteitsverandering, die nodig is om mensen warm te maken voor een duurzame samenleving.

En het is ook een sociaal evenement: bewoners ontmoeten mekaar op een nieuwe, verrassende manier.

En zoals het in een "café" past, kan je terwijl je wacht op de herstelling of bij een babbel met andere bezoekers iets drinken. Een vrije bijdrage is welkom om het gebruikte materiaal te vergoeden.

Waar? CC 't Aambeeld, della Faillelaan 34 Aartselaar

Wanneer? **Zaterdag 28 oktober van 14 u tot 17 u**

Draaihals in Aartselaar

Mijn plaats aan de keukentafel is op de kop. Niet dat dit altijd even handig is als je snel een glas uit de kast wil nemen maar op die plaats kijk ik recht in onze achtertuin! En dat is natuurlijk wel handig als je geregeld eens naar de vogeltjes loert.

Dat was ook het geval op zaterdagochtend 9 september. Genietend van een tweede kopje koffie zit ik wat te staren wanneer ik iets vreemds opmerk naast een mankende houtduif. Als je geregeld rondkijkt, weet je ongeveer wat je kan verwachten maar op een heggenmus of een vink leek het helemaal niet.

Turend door het venster probeerde ik het beter waar te nemen maar het kleinnod liet zich niet zomaar op naam brengen. Dan maar de verrekijker erbij: Wat? Een draaihals? En dat gewoon in onze tuin? Opwindend en verbazing alom, maar ik realiseer me dat we natuurlijk in de trekperiode zitten en dat het dus echt wel kan!

"Jongens, kom eens kijken! Een draaihals in onze tuin!" "Een wat?" krijg ik als antwoord. Bij meer uitleg zijn ze natuurlijk verbaasd dat dit kleine vogeltje tot de spechtenfamilie behoort. En echt 'sexy' is het ook al niet als je het vergelijkt met z'n felgekleurde familielid de groene specht, een andere sporadische bezoeker van onze tuin. Maar als ik hen vertel dat dit het meest speciale lid is van die familie willen ze toch nog even meegluren. Na enkele minuutjes ebt de interesse weer weg maar ik zit nog een hele tijd voor het raam met camera en verrekijker in de aanslag.

Van deze waarneming ga ik nog lang nagenieten.

Lepelaars op het Noordelijk eiland en langs de Rupel...

Dinsdag 27 juni en ook de dagen erna waren we getuige van een nooit eerder gezien natuurfoto op het Noordelijk eiland. Een groep lepelaars was er neergestreken in het lage wilgenstruweel en sommige vogels begonnen meteen al lopend of vliegend takken aan te slepen. Die takken werden doorgegeven aan hun partners in het struweel die er nesten leken mee te bouwen. Meteen werden we geconfronteerd met een aantal vragen en stonden we voor een dilemma.

Waar kwam deze groep lepelaars vandaan en vooral: Was de kans reëel dat de groep eind juni nog op het Noordelijk eiland zou gaan broeden? Dilemma was de gekozen locatie in het wilgenstruweel, op nauwelijks enkele tientallen meter van de Kanaaldijk, goed bekijken en dus ook een grote kans op verstoring.

Na overleg met het ANB (Agentschap Natuur en Bos), WenZ (Waterwegen en Zeekanaal NV) en advies van experts van Natuurpunt en zelfs van Vogelbescherming Nederland werd afgesproken om de groep lepelaars alle kansen te geven en de Kanaaldijk tijdelijk af te sluiten. Nauwelijks 3 dagen na de eerste waarneming werd de Kanaaldijk door medewerkers van het ANB afgesloten en aan de nadarhekken werden infoborden bevestigd, met info over de lepelaars en een oproep aan wandelaars en fietsers om de kolonie alle kansen te geven en de Kanaaldijk niet te betreden. Dezelfde dag en ook de dagen erna zaten sommige vogels van de groep nog steeds in het wilgenstruweel, maar leek de drang om nesten te bouwen verdwenen.

Een week later was die drang helemaal verdwenen en inmiddels weten we ook waar de groep vandaan kwam. En dat blijkt een kolonie in het Antwerpse havengebied te zijn, daar werden op 10 juni nog 15 nesten met eieren en kleine jongen waargenomen. Op 29 juni waren alle vogels er verdwenen en was de kolonie leeg. De reden was een bijzonder lage waterstand door het extreem droge weer, waardoor de kolonie bereikbaar werd voor predatoren (Info: Geert Spanoghe - INBO).

Ondanks dit triest verhaal voor de kolonie in het Antwerpse havengebied, keken we met voldoening terug op die periode. Niet enkel voor de mooie natuurbeelden, maar vooral voor de ervaring dat na advies van experts en na overleg met de medewerkers van het ANB en WenZ erg snel de gepaste maatregelen genomen werden. Eind juli werd de nadarafsluiting verwijderd en terug opengesteld voor wandelaars, fietsers en vogelkijkers.

Lepelaars lepelen nu ook in de Rupel en de Schelde!

Nu ruim 3 maanden later is er nog steeds een groep van een 20-tal lepelaars aanwezig op het Noordelijk eiland. De vogels lijken er zich prima thuis te voelen en ook voldoende voedsel te vinden. Toch wel opmerkelijk voor zo'n groep grote vogels. Vraag is: wat eten ze dan zoal?

Deels komt het antwoord uit Nederland. Daar gaat het immers bijzonder goed met de lepelaars. Het afgelopen decennia groeide het aantal broedparen er van 150 tot bijna 3000 broedparen. Toch maken Nederlandse vogelbeschermers zich zorgen, want waarom is deze opmerkelijke groei plots tot stilstand gekomen. Onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam en Vogelbescherming Nederland bestudeerden de kolonies op het waddeneiland Schiermonnikoog en kwamen tot de conclusie dat het voedselaanbod de beperkende factor kan zijn. Hun onderzoek van het braaksel van adulte lepelaars bracht ook aan het licht dat lepelaars niet enkel garnalen eten, maar tevens platvis, zoals bot. En dat brengt ons weer bij de Schelde en de Rupel. Uit de resultaten van de opvolging van het visbestand in de Zeeschelde blijkt immers dat zodra de larven van bot 30 tot 60 dagen oud zijn, ze massaal migreren van de Noordzee naar getijdenrivieren zoals de Schelde en de Rupel en dat vooral de omgeving van de Rupelmonding een favoriete plek van juveniele botjes is. Momenteel enkel op het Noordelijk eiland zijn prachtige natuurbeelden van de groep lepelaars te bekijken, lepelende lepelaars kunnen nu op oevers van de Rupel bekeken worden, wie had dat een 10-tal jaar geleden kunnen denken. Een vaartochtje met de veerboot levert je nu zelfs een kans op om overvliegende lepelaars te bekijken. Het is nu ook uitkijken hoelang de groep nog op het Noordelijk eiland zal vertoeven, wanneer hun trek naar de overwinteringsgebieden naar het zuiden start, vooral naar het volgend voorjaar. Komt deze groep terug en gaan ze daadwerkelijk broeden op het Noordelijk eiland...

Tekst: Erik De Keersmaecker
Foto's: Chris Coeckelbergh

Zuiders juffertje duikt op in Maaienhoek

Tijdens een inventarisatiebezoek in het natuurgebied Maaienhoek te Schelle werd een waterjuffer aangetroffen die op het eerste gezicht afweek van de gangbare waterjuffers die er voorkomen. De combinatie van overwegend zwarte achterlijfsegmenten, een blauw 'lantaarntje' en een donker kattenhoofdvormige figuur op het achterlijf, duidde op een mannetje Gaffelwaterjuffer.

Het Europees verspreidingsgebied van deze soort is vrij gefragmenteerd en strekt zich oorspronkelijk uit over het zuidwesten en zuidoosten van Europa.

De laatste 10 jaar is de Gaffelwaterjuffer in opmars in Vlaanderen, de soort volgt daarmee een trend die zich ook bij andere libellensoorten met een zuidelijke of Mediterrane oorsprong heeft voorgedaan en waarbij de randen van het verspreidingsgebied naar het noorden opschuiven.

De Gaffelwaterjuffer heeft een voorkeur voor zonbeschenen waterpartijen met een goed ontwikkelde waterplantenvegetatie, zoals hoornblad en vederkruiden, een biotoop dat voorhanden is in het natuurgebied Maaienhoek. Het is dan ook goed mogelijk dat zich hier een populatie bevindt.

Gaffelwaterjuffer

Dit voorjaar werd deze waterjuffer ook aangetroffen op twee locaties grenzend aan de regio, namelijk in Kontich en in Wilrijk. Het lijkt er dus op dat we de Gaffelwaterjuffer als nieuwkomer voor de Rupelstreek mogen verwelkomen.

Tekst en foto's: Frederik Fluyt

De Bijenorchis: een nieuw botanisch pareltje op een voormalig stortterrein te Schelle

Tijdens een bezoek aan het Berrenheibos te Schelle in juni dit jaar, werden enkele exemplaren van de zeldzame Bijenorchis gevonden. Daags na de ontdekking vond een gebiedsdekkende telling plaats waarbij in totaal 46 bloeiende exemplaren in kaart werden gebracht. Een heuse populatie dus. Voor zover bekend, zou dit het eerste gegeven van Bijenorchis voor de Rupelstreek zijn.

Bijenorchis staat als zeldzaam geboekstaafd in Vlaanderen en heeft een gefragmenteerd voorkomen verspreid over de vijf provincies. De verspreidingskaart van de Bijenorchis van de Atlas Flora (2006) geeft geen waarnemingen weer in de Rupelstreek en ook op website van waarnemingen.be zijn er geen eerdere gevallen uit onze regio bekend.

De soort komt van nature voor op zonbeschenen plaatsen op voedselarme, kalkhoudende bodems. In Vlaanderen situeren de meeste standplaatsen zich in bermen en op opgespoten en vergraven terreinen. De Bijenorchis gedraagt zich hier vaak als een pioniersoort waardoor hij plots kan opduiken op plaatsen waar hij voordien niet bekend was.

Het terrein in Schelle waar deze orchidee voorkomt, is niet onbesproken. Na de stopzetting van de klei-ontginning op de grens van Schelle en Niel, werd de kleiput in de jaren '70 opgevuld met industrieel en huishoudelijk afval. Eind jaren '90 volgde de sanering van het gebied en werd het stort afgedekt met een folie en voorzien van een deklaag van onverweerde leem of klei.

Daar deze bodemdeklaag kennelijk weinig voedingstoffen (stikstof, fosfor, humus, ...) bevat, kon er zich in de loop der jaren een vrij ijle en kruidenrijke vegetatie ontwikkelen, waarbij ondermeer knoopkruid en de massaal voorkomende bosorchis aspectbepalend zijn. Ook voor tal van ongewervelde graslandsoorten (vlinders, libellen, sprinkhanen, ...) vormt het gebied een kleine oase te midden van de soortenarme en sterk bemeste omliggende akkers en weilanden. Jammer genoeg is het beheer van het gebied niet afgestemd op het behoud van de huidige kruidenrijke vegetatie. De bosaanplant die op het terrein gerealiseerd is, zal op termijn de bodem verrijken en zonneminnde planten wegconcurreren. Hopelijk kunnen we alsnog enkele jaren genieten van deze kleine maar prachtige orchidee.

Bron: <http://flora.inbo.be> – www.waarnemingen.be

Tekst: Frederik Fluyt

Foto's: Bijenorchis – Kris De Keersmaecker

Bosorchissen Berrenheibos – Jan Ostermeyer

30.09

De Reukens

NATUURWERKDAG

De werkgroep Natuurpunt-VELT gaat opnieuw wat natuurwerken verrichten in de Reukens.

De Reukens wordt beheerd door het Agentschap Natuur en Bos (ANB). Maar kleine taken blijven soms wegens personeelsgebrek liggen. Hier kan vrijwilligerswerk soelaas bieden. Op deze wijze voelen we ons ook meer verbonden met de natuur in onze eigen gemeente.

De stammen van de knotwilgrijen dienen van opschietende twijgen ontdaan te worden. De wilgopslag langs de beek moet verwijderd worden en opschietende wilgen in de bosranden gekapt.

zaterdag 30 september, van 9u30 tot 12u30

Afspraak aan de picknicktafel langs het Reukenspad.

Breng zeker werkhandschoenen mee en mogelijk ook een kleine boom- of handzaag, een bijltje of kapmes en een snoei- of takkenschaar. Wie overweg kan met een lichte (benzine)kettlingzaag én de vereiste veiligheidsuitrusting hiervoor heeft, mag deze ook meebrengen.

Info:

Jan Eulaers
0495/52 77 31
of Luk Smets
0477/66 94 32

De Reukens

21.10

Moerbeke

WANDELING IN HET HEIDEBOS

Het Heidebos is sinds 1996 een erkend natuurgebied in het noorden van Oost-Vlaanderen, tussen Moerbeke en Wachtebeke. In 2001 werd het erkend als Europees Habitatrichtlijngebied wat zorgt voor een strenge wettelijke bescherming.

O.l.v. lokale Natuurpuntgids Gert De Cheyne gaan we kennis maken met dit gebied, gelegen op een zandrug met een unieke afwisseling van naald- en loofbos, struwelen, akkers, heide en droge graslanden.

zaterdag 21 oktober, van 13u tot ca 17u

Vertrek op de parking van CC 't Aambeeld, della Faillelaan Aartselaar om 13 u vanwaar we zo mogelijk kostendelend samen rijden regelen aan 0,07 euro p.p./km (afstand enkel ca. 48 km).

Je kan ook rechtstreeks naar Moerbeke rijden waar we je dan verwachten om 14 u op parking 1 (51°10'41.3 N 3°54'54.9 E). Volg in Moerbeke vanaf de kruising van de Wachtebeekse Steenweg en de Fortstraat de pijlen naar parking 1.

De wandeling zal ongeveer twee uur duren. Schoeisel volgens de weersomstandigheden.

Meer info: Jan.Eulaers@icloud.com of 0495/52 77 31

08.10

Cleydaelhof

WEEK VAN HET BOS – WANDELING ROND “BEWEGING”

“De natuur beweegt ons allemaal”

Dit is het thema van de “Week van het Bos 2017”.

- Wie beweegt in het bos?
- Wat beweegt in het bos?
- Hoe beweeg je je in een bos?
- Kan je je wel bewegen in een bos?
- Beweegt het bos misschien zelf?
- Wat brengt een verblijf in het bos te weeg?

Op deze en nog veel meer vragen willen wij, samen met jullie, antwoorden vinden...

zondag 8 oktober, van 10 u tot 12 u

Afspraak om 10 uur op de parking aan het begin van de Zinkvalstraat (tegenover ingang kasteel Cleydael). We starten daar met onze zoektocht naar “beweging”.

Iedereen op post !!

Aangepaste kledij (kijk naar het weerbericht) en schoeisel zijn aan te bevelen

Info: Ronny Verelst - ronnyverelst@telenet.be

25.11

Technisch Centrum, Oudestraat

BEHAAG NATUURLIJK 2017

Samenstellen en bedelen van plantpakketten

Met het samenstellen en de bedeling van de plantpakketten en knotwilgpoten sluiten we de haagplantcampagne Behaag...Natuurlijk 2017 af.

zaterdag 25 november, 9u tot 10u30 – 10u30 u tot 12u30

Heb je enkele uurtjes vrij om een handje toe te steken bij het samenstellen van de plantpakketten? Dan ben je meer dan welkom van 9 u tot 10.30 u in het Technisch Centrum, Oudestraat, 8 Aartselaar.

Of wil je de plantpakketten helpen bedelen aan de klanten? Traditiegetrouw stellen we een kleine verkoopsstand op en bieden we de klanten een gratis drankje aan. Dus hulp is zeker welkom! Kom dan van 10.30 u tot 12.30 u naar dezelfde afspraakplaats.

Meld je aanwezigheid vooraf aan Luk en Ria Smets-Thys, 03/289 73 66

02.12

SOLHOPARK

LICHTJESTOCHT VOOR JONG EN MINDER JONG

Vandaag plannen we een lichtjeswandeling van een goed uur in het Aartselaarse Solhofpark. Het is dan al vroeg donker en dan is het leuk wandelen met een zelfgemaakt lichtje.

Hoe maak je dat (met hulp van mama/papa of oma/opa)?

- je neemt een glazen bokaaltje bijv. van confituur of mayonaise
- je bekleeft het met gekleurd papier of beschildert het
- je wikkelt een ijzerdraad rond het randje en maakt het vast aan een stokje.
- je steekt een theelichtje in het potje

zaterdag 2 december, van 18.30 u tot 20 u

We vertrekken om 18.30 u op het Gemeentelijk Sportcentrum, Kleistraat Aartselaar (verzamelen vanaf 18.15 u op het grasplein aan de inkom van het zwembad). We steken de theelichtjes aan en wandelen via de Solhofdreef naar het park en laten ons verrassen door de feeëriekke sfeer die we met onze zelfgemaakte lichtjes creëren in het bos. Wie weet is er ook een leuk verhaal van de boskabouter.

Als we terug aankomen in het Sportcentrum, genieten we van een lekkere drank (chocomelk voor de kinderen, iets pittigers voor de ouders/grootouders).

Einde omstreeks 20 u.

Deelnameprijs: 1 euro per persoon (ter plekke te betalen)

Inschrijven voor 30 november bij: Ria Thys – 0476/33 79 36 – ria.thys@telenet.be

26.11

Zinkvalstraat

"ADOpteER EEN BERM" – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE

De Milieuraad van Aartselaar startte in 2010 met de actie "Adopteer een berm". Natuurpunt Aartselaar sprong natuurlijk op de kar en nam de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval als actiegebied.

In de voorbije 7 jaar hebben de vrijwilligers van Natuurpunt Aartselaar al meer dan 400 volle zwerfvuilszakken gevuld.

Telkens weer opnieuw liggen de bermen er vervuild bij en dus is en blijft deze actie broodnodig indien we onze gemeente zuiver willen houden...

zondag 26 november, van 10u tot ca 11u30

Daarom roepen wij iedereen op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie...!!! Afspraak op de parking aan Zinkval. Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden. **Meer info bij Ronny Verelst** ronnyverelst@telenet.be - 0475/58 55 70

Voor kinderen

VOGELKASTJES MAKEN

Sportcentrum

Heb je een tuin? En zie je daar wel eens vogeltjes rondvliegen? Meesjes bijvoorbeeld.

Zij komen in je tuin op zoek naar veiligheid, voedsel en een broedplekje. En daar kan jij hen bij helpen.

Hoe? Door een vogelkastje te knutselen voor een koolmees of een pimpelmees. En natuurlijk mag jij je zelfgemaakt vogelkastje mee naar huis nemen.

En hang het zeker dadelijk op, want in de winter is zo een kastje ook een heerlijk warme schuilplaats.

woensdag 15 november, van 14 u tot 16 u

Afspraak om 14 u in het Jeugdlokaal van het Gemeentelijk Sportcentrum, Kleistraat 204 Aartselaar. Einde voorzien om 16 u.

20 kinderen tussen 6 en 12 jaar kunnen komen knutselen samen met opa, oma, papa of mama.

Inschrijven bij Jan Eulaers, jan.eulaers@icloud.be - 0495/52 77 31 en 6 euro per kind storten op rekening van Natuurpunt Aartselaar: BE07 5230 8080 0166 met vermelding: Vogelkastjes.

Bekijk alle activiteiten op www.natuuraartselaar.be

Niel

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat, ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen. In de periode oktober/april, enkel de eerste zondag van de maand open, telkens van 13u tot 17u

Info: 03/888.39.44 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

07.10 - 04.11 - 02.12 -
06.01

Schelle

VOGELS KIJKEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel maken elke eerste zaterdag van de maand een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk eiland. De wandelafstand bedraagt 4 km, het tempo is dus laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 7 oktober, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 9u en veerboot terug om 12u.

Volgende datums:

4 november, 2 december en 6 januari.

21.10

Rumst

VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT

Samen met vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kan je in 2018 om de 2 maanden een vogelkijkwandeling maken langs de Dijle en omheen het overstromingsgebied Zennegat.

Een gebied dat inmiddels uitgegroeid is tot één van de beste vogelkijkgebieden in onze regio. De wandelafstand bedraagt 7 km en de wandeling gaat over goed begaanbare paden. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 21 oktober, 9u tot 12u

Picknickplaats wandelbrug Netedijk Rumst, bereikbaar via Markt Rumst, daar wegwijzer Netebruggen volgen of in GPS Markt 30B ingeven.

Volgende datum:
20 januari

10.10

Niel

VOGELWERKGROEP RUPEL

Tijdens dit overleg worden lopende projecten besproken en afspraken gemaakt voor nieuwe projecten en activiteiten. Iederéén is welkom bij Vogelwerkgroep Rupel, voorwaarde is wel dat men interesse heeft voor het vogels kijken en de bescherming van onze vogels.

dinsdag 10 oktober, 19u30 tot 21u30

Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

Meld vooraf je komt:

Info@natuurpuntrupelstreek.be

04.11

Niel

HELP DE VOGELS DE WINTER DOOR

Genieten van de vogels in je tuin, zonder te weten hoe ze heten, dat kan natuurlijk, maar veel leuker is dat je de vogels in je tuin kan herkennen. Een min of meer natuurlijke tuin kan het bezoek krijgen van een 20-tal vogelsoorten, sommigen kan je elke dag bekijken, anderen heel af en toe. Al die soorten stellen we eerst even voor. Tijdens deze workshop krijg je ook tips en leer je hoe je onze tuinvogels de komende wintermaanden kan helpen. En we denken zelfs al aan de broedperiode van begin volgend jaar met het bouwen van een geschikt nestkastje, dat je achteraf mee naar huis mag nemen.

zaterdag 4 november, 14u tot 16u

Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

Watersnippen – Luc Meert

18.11

Niel

DAG VAN DE NATUUR – KNOTWILGEN KNOTTEN

Om knotwilgpoten te oogsten voor onze haagplantcampagne Behaag..natuurlijk trekken we dit jaar naar een weiland langs de Wullebeek op de grens van Niel en Schelle. Daar werd eertijds door Natuurpunt een knotbomenrij aangeplant. We hopen er nu een 10-tal knotwilgen te knotten. De mooie rechte takken worden apart gehouden en te koop aangeboden tijdens de campagne Behaag..natuurlijk 2017. De mooie takkeneinden houden we ook apart. Een deel wordt gebruikt om het takkeneiland op het Noordelijk eiland te vernieuwen, een ander deel gebruiken we voor de bouw van wilgeniglo's.

zaterdag 18 november, 9u tot 13u

Einde Broeklei Niel, bereikbaar door rechts van het WZC Maria Boodschap de Broeklei in te rijden. Kom je via de

Deelnemen kost 10 euro – 8 euro voor leden Natuurpunt en inwoners gemeente Niel. Inbegrepen het nestkastje.

Info en inschrijven:

Info@natuurpuntrupelstreek.be

Grote bonte specht – Fons Van den heuvel

Rupeldijk, rij daar in de richting van de Korte Ameldijk.

Meebrengen: stevige werkhandschoenen en veel goesting!

Info: 0476/39.19.94 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

24.11

Schelle

BEHAAG..NATUURLIJK!

Vandaag wordt Behaag...natuurlijk 2017 in Schelle afgesloten, tussen 13u30 en 15u worden de verkochte pakketten samengesteld en vanaf 15u kunnen de kopers het materiaal komen ophalen.

vrijdag 24 november, 13u30 - 16u30

Gemeentehuis Schelle, parking inrijden via Leopoldstraat

Meebrengen: stevige werkhandschoenen!

Info: 0476/39.19.94 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

25.11

Boom/Hemiksem/Niel/Rumst

BEHAAG..NATUURLIJK!

In Boom, Hemiksem, Niel en Rumst wordt vandaag gewerkt aan het samenstellen en bedelen van de plantpakketten. Als je wil helpen, neem dan even contact op met de plaatselijke contactpersoon.

- Boom, Ecohuis 't Kleibrood 's Herenbaan 129, 03/880.18.56

- Hemiksem, Gemeentemagazijn Giliotlaan 50, 03/288.26.63

- Niel, Gemeentemagazijn, Volkenbondstraat 78, 03/451.11.65

- Terhagen (Rumst), Technisch centrum, Korte Veerstraat 43, 03/880.00.57

09.12

Bazel/Rupelmonde

BIRDWATCHING - WINTERVOGELS IN DE POLDERS VAN RUPELMONDE

Tijdens deze birdwatchtrip gaan we op stap aan de overkant van de Schelde. De veerboot aan het Callebeek is de plaats van afspraak. In korte tijd hebben de polders tussen Bazel en Rupelmonde zich getransformeerd tot een topgebied voor vele vogelsoorten. We wandelen omheen een nieuw schorrengebied en vanaf de vroegere Scheldedijk, nu een overlooppdijk hebben we een prachtig zicht op de wetlands, de machtige

Schelde en de brede slikplaten aan de in- en uitwateringssluizen. Terugwandelen doen we langs de Rupelmondse kreek en daar brengen we ook een bezoek aan het mooi gerestaureerde Coninxhof.

zaterdag 9 december, 13u30 tot 16u30

veersteiger Callebeek, einde Callebeekstraat, Hemiksem. Parkeren kan in de Callebeekstraat of Scheldestraat. De veerboot vertrekt stipt om 13u45! Meebrengen: verrekijker, eventueel telescoop, vogelgids, stevige wandelschoenen.

Info: 0476/39.19.94 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

03.02

Schelle

BOOTTOCHT OP DE SCHELDE, RUPEL EN DIJLE

Vandaag kan je opnieuw genieten van de natuurpracht van de Schelde, Rupel en Dijle. We kijken naar overwinterende vogels langs onze rivieren, de slikken en schorren met de typische rietlanden, het landschap, de dorpen langs de rivieren, oude steenbakkerijsites en aanlegplaatsen.

Tijdens de wintermaanden wordt de Schelde, Rupel en de Dijle bevlogen door duizenden watervogels. Meest opvallend zijn: wintertalingen, wilde eenden, krakeenden en pijlstaarten en visetende vogels zoals aalscholvers en futen. Tussen de dijken en de rivieren zijn de zoetwaterschorren, met de typische rietlanden en wilgenvloedsbossen unieke biotopen, zelfs op Europees niveau. We varen ook door een historisch landschap, met voormalige vissersdorpen, aanlegkaden en sluizen.

Aan boord krijg je info van Erik De Keersmaecker (Natuurpunt) en van Wim Mertens (INBO).

zaterdag 3 februari, 10u50 tot 16u

Veersteiger Schelle, einde Tolhuisstraat Schelle

Inschrijven kan door een storting van 17 euro (volw.) of 10 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, met vermelding: Boottocht Schelde/Rupel/Dijle, gsm-nummer en eventueel emailadres.

Deelnemers aan de cursus Natuurverkenner zijn automatisch ingeschreven voor deze boottocht.

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

16.12

Boom/Terhagen

LANDSCHAPSWANDELING OUDE KLEIPUTTEN BOOM/TERHAGEN

Tijdens deze landschapswandeling en meteen de laatste excursie van 2017 volgen we deels het traject van de Rupelkleiroute. Nadat de droogloodsen werden afgebroken werd het terrein, net zoals sommige baggerputten opgevuld met allerlei soorten afval en daarna opgehoogd met zand. Andere werden ongemoeid gelaten. Daar kon de natuur zijn gang gaan. Het resultaat is een gevarieerd landschap met vijvers, moerassen, grasland, berken- en wilgenvossen.

De wandelafstand bedraagt ongeveer 7 km. Na de wandeling genieten we van de gezelligheid van eetcafé 't Steencaycken voor een gezamenlijk avondmaal.

zaterdag 16 december, 14u tot 17u

parking Nautisch bezoekerscentrum Hoek 76 Boom

Inschrijven: stort 10 euro (voor 9/12) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek. Dit bedrag wordt in mindering gebracht bij je onkosten in eetcafé 't Steencaycken.

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

Voor kinderen

WORKSHOP: WAT KRIJPT ER ROND IN DE KLEIPUTTEN TERHAGEN?

In de kleiputten van Terhagen leven ongetwijfeld bijzonder veel kleine zoogdierjes, beestjes die je praktisch nooit te zien krijgt. Vandaag trachten we daar verandering in te brengen. Enkele dagen vooraf plaatsen we 20 life-traps en daarin hopen we enkele bosmuizen, woelmuizen en misschien zelfs een spitsmuis te vangen. Vooraf bekijken we in het chalet een presentatie, waarbij we deze kleine diertjes al even voorstellen. Kinderen vanaf 6 jaar zijn welkom, samen met hun mama, papa, opa of oma. Achteraf kan er in de chalet nog nagepraat worden over de opgedane ervaringen.

zaterdag 14 oktober, 15u tot 17u

Chalet Kleiputten Terhagen, bereikbaar via poort Nieuwstraat 54 Terhagen. Volg daar de wegwijzers naar de parking en het chalet.

Deelname vooraf melden:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Bekijk alle activiteiten op

www.natuurpunt.be/rupelstreek

Agenda Rupelstreek

Elke eerste zaterdag van de maand:
VOGELS SPOTTEN NOORDELIJK EILAND
8u50 Parking Tolhuis (Rupeldijk), Tolhuisstraat Schelle

di 10 oktober: VOGELWERKGROEP RUPEL
19u30 Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221

za 14 oktober: WORKSHOP: WAT KRIJPT ER IN KLEIPUTTEN
15u Chalet Kleiputten Terhagen, Nieuwstraat 54 Terhagen

za 21 oktober: VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT
9u wandelbrug Netedijk Rumst, via Markt Rumst

za 4 november: HELP DE VOGELS DE WINTER DOOR
14u Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221

za 18 november: DAG V/D NATUUR-KNOTWILGEN KNOTTEN
9u Einde Broeklei Niel

vrij 24 november: BEHAAG..NATUURLIJK SCHELLE
13u30 Gemeentehuis Schelle, parking Leopoldstraat

Za 25 november: BEHAAG..NATUURLIJK
BOOM-HEMIKSEM-NIEL EN RUMST
-Boom, Ecohuis 't Kleibrood 's Herenbaan 129, 03/880.18.56
-Hemiksem, Gemeentemagazijn Gilliotlaan 50, 03/288.26.63
-Niel, Gemeentemagazijn, Volkenbondstr 78, 03/451.11.65
-Rumst, GTC, Korte Veerstraat 43, 03/880.00.57

za 9 december: BIRDWATCHING - POLDERS RUPELMONDE
13u30 veersteiger Callebeek, Callebeekstraat Hemiksem

zag 16 december: OUDE KLEIPUTTEN BOOM/TERHAGEN
14u parking Nautisch bezoekerscentrum Hoek 76 Boom

za 3 februari: BOOTTOCHT OP DE SCHELDE, RUPEL EN DIJLE
10u50 Veersteiger Rupel, einde Tolhuisstraat Schelle

Agenda Aartselaar

zaterdag 30 september: NATUURWERKDAG DE REUKENS
9u30 tot 12u30 picknicktafel langs het Reukenspad

zondag 8 oktober: WEEK VAN HET BOS – WANDELING ROND
"BEWEGING"
10u parking Zinkvalstraat tegenover ingang kasteel Cleydael

zaterdag 21 oktober: WANDELING IN HET HEIDEBOS
13u parking CC 't Aambeeld, della Faillelaan Aartselaar

woensdag 15 november: VOGELKASTJES MAKEN
14u Jeugdlokaal van het Gemeentelijk Sportcentrum, Kleistraat
204 Aartselaar

zaterdag 25 november: BEHAAG SAMENSTELLEN EN BEDELEN
PLANTPAKKETTEN
9u tot 10u30 – 10u30 tot 12u30 Technisch Centrum, Oudestraat,
8 Aartselaar.

zondag 26 november: "ADOpteER EEN BERM" – ZWERFVUIL
OPRUIMACTIE
10u parking Zinkval

zaterdag 2 december LICHTJESTOCHT VOOR JONG EN MINDER
JONG
18u15 Gemeentelijk Sportcentrum, Kleistraat Aartselaar

Raymond De Smet ook bekend als Raydes

Bijna 40 jaar kijk ik naar vogels en ze fotograferen doe ik nu bijna 15 jaar. Na een korte periode als digiscoper, had ik al direct door dat ik voor flightshots wou gaan en dat men daarvoor ander en beter materiaal nodig heeft. Een DSLR camera met telelens, dat wou ik oorspronkelijk kopen, dat bleek toen echter niet haalbaar wegens te duur. Gelukkig bestaan er momenteel supersnelle camera's met veel betere mogelijkheden en dat resulteert na veel oefenen in mooie resultaten.

Mijn werk kan je bewonderen op: www.pbase.com/raydes

Over een kleine 2 jaar eindigt mijn beroeps carrière en daarna hoop ik veel te kunnen reizen en shooten. Ik hoop dat ik door mijn passie en foto's nog vele mensen mag inspireren om van de prachtige vogels en natuur te genieten en als dit zo is, dan heb ik mijn doel bereikt.

Digiscopen: foto's nemen met een compact camera in combinatie met een telescoop

Flightshots: fotograferen van vliegende vogels

